

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd vedr. indeklima i folkeskolen
Titel	Besvarelse af BUU alm. del – samrådsspørgsmål J
Målgruppe	BUU
Arrangør	BUU
Taletid	4-5 min.
Tid og sted	Torsdag d. 5. maj kl. 10.15

Disposition

1. **Indledning**
2. **Masseeksperiment 2021**
3. **B 22**
4. **Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet**
5. **Afslutning**

1. Indledning

- Udvalget har bedt om min vurdering af indeklimasituationen i folkeskolen, herunder hvilke initiativer jeg har og vil sætte i værk på baggrund af Folketingets Børne- og Undervisningsudvalgs beretning over B 22 den 3. juni 2020.
- Samrådet ligger i forlængelse af resultatrapporten for Astras masseeksperimentet 2021, der havde fokus på indeklima og trivsel i undervisningsmiljøer.

2. Masseeksperimentet 2021

- Masseeksperimentet er en årligt tilbagevendende undersøgelse, som eleverne foretager i skolen. Det er en rigtig god måde for elever at arbejde med naturvidenskabelige metoder.
- I 2009, 2014 og igen i 2021 har emnet været indeklima på folkeskoler og ungdomsuddannelser. I den seneste version er der også spurgt til trivsel og koncentration.
- Masseeksperimentet viser, at det går fint med temperatur, hvorimod der er tendens til for lav lysstyrke og for højt lydtryk. Målinger af disse parametre er dog behæftet med større usikkerhed end målingerne af luftkvaliteten.
- Og ikke overraskende halter særligt luftkvaliteten efter. For cirka halvdelen af klasserne er det normalt med for høje CO₂-koncentrationer.

- Det hjælper, hvis de lufter ud og opholder sig udendørs. Sædvanen går ud af lokalet i undervisningen eller holder frikvarter udenfor, hvilket også af mange andre årsager kan være en god idé. Masseeksperimentet viser, at udluftning medfører bedre trivsel i form af mindre hovedpine, træthed og øjenirritation samt forbedret koncentrationsevne og arbejdsiver. Der er mange gode grunde til at lufte ud. Undersøgelsen viser dog, at cirka en tredjedel af klasserne stadig måler for høje CO₂-koncentrationer, selv om de lufter ud og opholder sig udendørs.
- Det er desværre ikke overraskende, at der er udfordringer med luftkvaliteten på folkeskolerne. Der er bare ikke nogle nemme og billige løsninger – men man kan komme langt med et fokus på et godt indeklima – helt lavpraktisk ved at lufte mere ud og gennemføre dele af undervisningen og pauserne udenfor.
- Derfor vil jeg gerne opfordre til, at lærere og elever i fællesskab etablerer gode rutiner med udluftning. For det virker.

3. B 22

- Udvalget har tidligere drøftet indeklimasituationen i folkeskolerne og afgivet beretning over B 22 den 3. juni 2020.
- Opfølgningen på B 22 har været forsinket, da ministeriet på grund af corona har haft begrænsede ressourcer til at forfølge dagsordenen.
- Mødet med parterne – KL, Skolelederforeningen, Danmarks Lærerforening, Skole og Forældre og Danske Skoleelever – afholdes derfor den 10. juni.
- Jeg har indledt dialog med DCUM, og vi har afholdt møde i efteråret om at styrke tilsynsmulighederne.

- Det er kommunernes ansvar at sikre rammerne for det gode indeklima. De har ansvaret for bygningerne. Derfor skal vi presse på for, at kommunerne udarbejder de lovpligtige handleplaner for kommunen og den enkelte skole.
- Skoleledere, lærere og elever skal skabe god praksis ved at lufte ud og være ude i frikvartererne. Der findes flere nudging-redskaber, der kan understøtte de adfærdsændringer.
- Jeg vil gerne slå et slag for, at eleverne inddrages. Eleverne bør involveres i skolernes arbejde med at sikre en god kontinuerlig praksis for udluftning, begrænsning af støjgener og de indeklimaproblematikker, der skal arbejdes med på den enkelte skole. I den sammenhæng er det relevant at inddrage elevråd og undervisningsmiljørepræsentanterne på skolen.
- Som masseeksperimentet har vist kan det give rigtig god mening – og også bidrage til at skabe lærerig og motiverende naturfagsundervisning – at inddrage eleverne i skolens arbejde med indeklima og undervisningsmiljø.

4. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

- Men vi kommer ikke udenom, at det er et langt, sejt – og ikke mindst dyrt – træk at investere i bedre indeklima. Det koster virkelig mange penge.
- Etablering af ventilationsanlæg bør derfor ske i forbindelse med nybyggeri eller større renoveringer.
- Når en skole energirenoveres, bør der etableres ventilationsanlæg til gavn for indeklimaet.
- Ifølge tallene fra Masseeksperiment 2021 havde 30 % af de deltagende skoler i 2009 et ventilationsanlæg med indblæsning og udsugning. Det er steget til 38 % i 2021. Der er samtidig en lille stigning fra 18 til 21 % på skoler, der har ventilationsanlæg med udsugning.

- Det ser dermed ud til, at der er en mindre fremgang i antallet af ventilationsanlæg på skolerne.
- Løsningerne involverer også andre ressortområder.
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet oplyser, at Regeringen og KL i økonomiaftalen for 2022 blev enige om at arbejde henimod, at kommunerne følger en målsætning om at efterleve en energirenoveringsrate på 3 pct. årligt.
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet oplyser også, at man i Finansloven for 2021 blev enige om at afsætte 295 mio. kr. til en tilskudsordning til energiforbedringer i kommunale og regionale bygninger i 2021 og 2022. Energirenovering af de kommunale bygninger, herunder skolerne, vurderes bl.a. at medføre forbedret indeklima.
- Der er altså tiltag i gang.

5. Afslutning

- Et godt indeklima er et fælles ansvar.
- Kommunerne har det overordnede ansvar for bygningerne, herunder grønne investeringer i for eksempel ventilationsanlæg.
- Lærere og elever kan på den korte bane sørge for at lufte ud.
- Tak for ordet.